

SARKAD VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
BÖLCSŐDÉJE

SZAKMAI PROGRAMJA

SZAKMAI PROGRAM

Intézmény neve:	Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje
Címe:	5720 Sarkad, Kossuth utca 15 szám.
Székhelye:	5720 Sarkad, Kossuth utca 15 szám.
Telefon/fax	06 66 375-641
Email	isz.bolcsode@upcmail.hu
Ellátási területe:	Sarkad város közigazgatási területe
Intézményvezető:	Czégény Andrásné
A bölcsőde férőhelyszáma:	48
Bölcsődei csoportok száma:	4

Sarkad, 2013-03-18

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	4
I.1. A bölcsőde munkáját és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek	4
I.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja	5
I.3. Alapfeladatunk, kiegészítő feladataink, hitvallásunk	6
II.1. Bemutatkozunk	6
A bölcsőde missziós nyilatkozata	
A bölcsőde szolgáltatásairól tájékoztatás formái	
III.1. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	8
III.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	10
III.3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	11
III.4. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel	14
III.5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	15
III.6. Gondozási műveletek, önállósodás, játéktevékenység során:	19
III.7.A fejlődés jellemzői bölcsődéskor végére	20
IV.1. Alapellátáson túli a családi nevelést támogató szolgáltatások	20
V. A bölcsődei felvétellel, a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos dokumentáció	22
VI.1. A személyes gondoskodás végző személyek jogainak védelme	23
VI.2. Az ellátást igénybevevők érdekképviselője	24
VII. Továbbképzés	24
Mellékletek	25

„Szeresd a gyermeket!
Hisz oly hálás szegény,
Egyszerre könny, mosoly
Ragyog csillag szemén.”
(Móra Ferenc)

I.Bevezetés

I.1. A bölcsőde munkáját és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

A szakmai programot az 1/2000.(I.7.) személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló SZCSM rendelet 5§ (1)e pontjának eleget téve készítettük el.

Alapdokumentum: A Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alapprogramja, amely szakmai munka szabályozásának legmagasabb szintű dokumentuma, irányítást ad a helyi programok elkészítéséhez, az egységes nevelés-gondozási elvek érvényesítéséhez. Az alapprogram a hazai bölcsődei nevelés-gondozás értékeire épít, és keretjelleggel határozza meg a nevelés gondozás fő céljait, helyzeteit, feladatait.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény.

A bölcsődében folyó nevelő- gondozó munka szakmai alapelveit az Országos Alapprogram és a hozzájuk rendelt törvények, kormány és miniszteri rendeletek határozzák meg:

- ENSZ Emberi Jogok nyilatkozata
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992 évi. XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rend.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek jogairól és gyámügyi igazgatásáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 8/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet. A személyes gondoskodást végző személyek működési nyilvántartásáról,
- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 259/2002.(XII.18.) Korm. Rend. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről,
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményeiről
- az első életévek meghatározó szerepének elismerése
  - gondozás története alatt felhalmozott értékek, a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése
- a bölcsődei nevelő –gondozó munka minimum követelménye.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai,
- valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

Minden bölcsőde, így Sarkad Város Bölcsődéjének szakmai programja is összhangban van az Országos Alapprogrammal.

Szakmai programunk igazodik a helyi lehetőségekhez, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, megőrizve a szakmai önállóságot.

I.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A társadalomban történő folyamatos változások, a családok struktúrájának és a nevelési szemléletének megváltozását, az anyagi biztonság hiánya a családok felbomlását eredményezte.

A bölcsődei ellátás célja, hogy segítse a családban nevelkedő gyerekek sokoldalú harmonikus fejlődését, egyéniségének kibontakoztatását az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.

A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása és az esélyegyenlőség biztosítása. A csoportban nevelhető- gondozható sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekeknek, minél fiatalabb életkortól a gondozásba ágyazott fejlesztéssel segíteni.

I.3. Alapfeladatunk, kiegészítő feladataink, hitvallásunk

Alapfeladatunk:

Bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás része. A családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. 3 év betöltése után a bölcsődei gondozási nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre a negyedik életévét követő augusztus 31-ig.

Kiegészítő feladataink

- Anyagcsere-betegségben és bármilyen élelmiszerallergiában szenvedő gyermekek speciális táplálását, szakemberrel együttműködve az étlap összeállításánál.
- Bababarát programunkban a szoptatást népszerűsítjük és támogatjuk. Intézményünkben lehetőséget adunk a Sarkad és vonzáskörzetében élő és gyermekét szoptatni kívánó anyáknak, hogy bölcsődénkben -erre a célra kialakított részen-biztonságban megszoathassa gyermekét.
- Időszakos gyermekfelügyeletet biztosítunk az üres férőhelyeken. Azoknak a szülőknek nyújtunk segítséget, akik 1-2 óra hosszára nem tudják megoldani gyermekük elhelyezését, felügyeletét.
- Játzócsoporthoz működik bölcsődénkben ahol a gyermekeket szülőkkel együtt is fogadjuk abból a célból, hogy a szülők együtt játszanak gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között. A kisgyermeknevelő, csak háziasszony gyermekeiket a szülei gondozzák. Térítés ellenében vehetik igénybe a szolgáltatást.

Hitvallásunk

Biztonságérzetet nyújtó, érzelem – gazdag környezetkialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfelelt aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, gazdagodhat élmény és fantázia világa és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körül ölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

II.1. Bemutatkozunk

Békés megye délkeleti részén a Fekete-körös jobb partján helyezkedik el Sarkad, mely 1989. óta viseli a városi rangot.

A megyeszékhelytől 30 km-re található. Lakosainak száma 10000 fő feletti, születések száma az elmúlt 5 évre átlagosan 100 gyermek.

Településünkön egy bölcsőde működik. 48 férőhelyes bölcsődénk a város szívében található közelünkben több intézmény, autóbusz pályaudvar van. A jól megközelíthetőség és a parkolási lehetőség könnyebbséget jelent a szülők számára.

A bölcsőde épülete régi, folyamatos felújításra szorul.

Az intézmény részben önálló, gazdálkodását a Városgazdálkodási Iroda Gazdasági Csoport szakemberei látják el.

Bölcsődénk szakmai programja összhangban van a „BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA”-val . Az Alapprogramban megfogalmazott elvekkel, a mindenkor hatályos jogszabályokkal, mindenekelőtt a gyermeki jogokat rögzítő törvényekkel, a pszichológiai, pedagógiai kutatások eredményeivel, a módszertani levelekkel, a működtetés szabályaival.

Tárgyi feltételek:

A bölcsődénk az 1920-as években épült. Kezdetben családi házként funkcionált, később került kialakításra a bölcsőde. Bölcsődénk 48 férőhelyes, 4 csoportszobához 2 fürdőszoba, 1 gyermekátadó, 1 vezetői iroda, és az elkülönített szoptatásra kijelölt hely.

A játszóudvart a szakmai elvárásoknak megfelelően igyekszünk kialakítani.

Kiszolgálókonyha, mosogató, mosó-, szárító-, vasalóhelyiségek. Játék és egyéb tárolók.

A dolgozók részére biztosítottak a szociális helyiségek (étkező, öltöző, tusoló, WC). Az intézményünkben elkészült az akadálymentes feljáró.

A gyermekek számára a táplálékot a Közétkeztetési Intézmény biztosítja. A táplálék szétosztása a tálalókonyhában korcsoportnak megfelelően történik. Az edények mosogatását a HACCP rendszer alapján végezzük.

Személyi feltételek:

- A bölcsőde élén az intézményvezető áll, aki egyben a bölcsődevezetője,
- Szakmai lefedettségünk 100%-s, 8 fő kisgyermeknevelő végzi a gyermekekkel a mindennapi nevelés-gondozási feladatokat,
- technikai dolgozói létszám 3 fő
- gyermekorvos heti 2 órában látja el a bölcsőde-orvosi feladatokat.
- A kisgyermeknevelői munkát segítő és adminisztrációs feladatokat is ellátó 1 fő

A kisgyermekről szakképzett kisgyermeknevelők gondoskodnak. Nevelőmunkájukban a gyermekközpontú szemlélet, segítő magatartás érvényesül. A saját kisgyermeknevelői

rendszerben 6-8 gyermeket látnak el, felelősséget vállalnak a kicsinyek értelmi, érzelmi, szociális fejlődéséért, testi- lelki jólétéért.

Bölcsődénkben változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermek aktivitásának, kreativitásának kibontakozását.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek korának megfelelő önállósodására, helyes higiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, egészséges életmódra, zenei- és művészeti nevelésre. Kialakítjuk a helyes táplálkozási szokásokat és biztosítjuk az életkornak megfelelő tápanyagszükséglet kielégítését.

Gyermekeink egészségi állapotát a bölcsőde gyermekorvosa rendszeresen ellenőrzi.

A bölcsőde missziós nyilatkozata

Igyekszünk rugalmasan a családok igényeinek megfelelően nyújtani a szolgáltatásainkat, ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családi, jó hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is jól érzik magukat és „sajátjuknak” tartják és vállalják a munkahelyüket. A feladatokat heti rendszerességgel megbeszéljük, és közösen próbáljuk megvalósítani a célokat és programokat.

A bölcsőde szolgáltatásairól tájékoztatás formái:

- a bölcsődei ellátással, neveléssel-gondozással kapcsolatos információkról tájékozódni lehet a Sarkad városi honlapján: www.sarkad.hu,
- személyes érdeklődés esetén szóbeli információk mellett írásos tájékoztatót adunk át.

III.1. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A családi nevelés elsődlegességének az elve

A gyermek nevelése elsősorban a szülők joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait ismerve és tiszteletben tartva kapcsolódik be a gyermek nevelésébe. Bölcsődének a szülőt, mint elsődleges nevelőjét ebben a szerepben erősíteni kell, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedni a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

A gyermeki személyiség tiszteletének az elve

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelésnek – gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok

és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. A gyermeknek lehetősége legyen képességei szerint felnőni, fejlődni, ezért elismerést kapjon.

A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzeti, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség, biztosítása, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek egyéni fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát figyelembe véve segíti a fejlődését. A bölcsődébe járó gyerekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése eltér a megszokottól és nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő fogadja el és tartsa tiszteletben a gyermekek vallási, nemzetiségi, kulturális hovatartozásait, és lehetőségek szerint segítse őt e szerint élni.

A biztonság és a stabilitás elve

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelő rendszer, felmenőrendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A folyamatos napirend, azonos időben, sorrendben történő műveletek megteremtik a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az időben való tájékozódást, események előrelátását és az önállóság lehetőségét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Az aktivitás, az önállósodás elve

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembe vétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntés lehetőségének biztosítása a bölcsődei nevelés – gondozás alapja. Az ösztönzés, az elismerő, támogató megnyilvánulások, a szeretet a kisgyermeknevelő részéről, fokozzák az aktivitást és segítik az önállóság iránti vágyat.

Az egységes nevelő hatások elve

A bölcsődében a nevelés természetes élethelyzetekben valósul meg, a nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Egy gyermekcsoporton belül a kisgyermeknevelők az alapvető értékek, erkölcsi normák és a megvalósítandó célok elérésének érdekében összehangolt, egységes nevelői módszereket alkalmaznak.

III.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés- gondozás feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek a kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Az egészséges életmód alakítása

- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése (a testi – lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás)
- Szükség szerint speciális szakember bevonásával prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Az értelmi fejlődés és a szocializáció fejlődése

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt krízisek feldolgozásában,
- A kisgyermeknevelő – gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődésének segítése,
- A társas kapcsolatok kialakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- Lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére, az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),

- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlődési szinten álló, érzékszervi és/vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális törődéssel, szükség szerint más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- Az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- A kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv fejlődésének segítése,
- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- Az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- A gyermek tevékenységének támogató – bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése.

III.3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

Felvétel rendje:

Felvehető az a kisgyermek, akinek szülei akadályoztatva vannak a kisgyermek napközbeni ellátásában, 20 hetes kortól 3 éves korig. Kivételes esetekben, amennyiben a gyermek nem érett még az óvodai nevelésre, 3 évet betöltött gyermeket is felvesszünk.

Fontosnak tartjuk gyermek érdekében a szoros együttműködést a családdal, ehhez minden lehetőséget kihasználunk

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A nevelés-gondozás összhangja, a szimmetrikus partner kapcsolatok kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermek fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja a szokásait, igényeit, szükségleteit. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, olyan szaktudással, tapasztalattal rendelkezik a bölcsődés korosztályról, amelynek révén segíteni tudja a gyermekeket a beilleszkedésben, a szülőket pedig a nevelésben. Az első találkozás a családokkal, a bölcsődével való ismerkedésben rendkívül nagy a jelentősége. Nagyon fontos, hogy a szülő minden információt megkapjon az intézményről – ez lehet

írásos, elektronikus tájékoztatás, vagy személyes betekintés a bölcsőde életébe. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazzuk:

□ *Egyéni kapcsolattartási formák*

- Beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor
- Családlátogatás
- Üzenő füzet

□ *Csoportos kapcsolattartási formák*

- Szülői értekezletek (összevont, csoportokban)
- Szülőcsoportos beszélgetések
- Nyílt napok
- Hirdetőtábla, írásos tájékoztatók
- Szervezett programok

A kapcsolattartási formát érintve bölcsődénkben a jelentkezést megelőzve nyílt napot szervezünk. Az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt látogathatnak el a bölcsődébe. Itt az intézmény megtekintésén túl megismerkedhetnek a kisgyermeknevelőkkel, beszélgethetnek velük, illetve a gyermekeknek játszási lehetőséget biztosítunk. A szülők mindazon információhoz hozzájuthatnak, ami a bölcsődébe kerülő gyermekekkel kapcsolatos. Tájékoztatást és ismertetőt kapnak a felvételi ügyintézésről, házirendről, szakmai programról, napirendről, élelmezésről, beszoktatás céljáról és módszeréről.

Családlátogatás:

A gyermekeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. A családoknak lehetőség, hogy megismerjék gyermekük kisgyermeknevelőjét, és további információkat szerezzenek a bölcsődéről. Fontos, hogy az első családlátogatásra a gyermek bölcsődei felvétele előtt kerüljön sor. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatásnak mindig jól előkészítettnek kell lennie. Lebonyolítása az *Útmutató a bölcsődei kisgyermeknevelőnek családlátogatásához* módszertani ajánlás alapján történik. A látogatás részletes leírása a gyermek egyéni dokumentációjának első eleme, amely segíti a kisgyermeknevelőt a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód kialakításában.

Szülőcsoportos beszélgetések

Egy-egy, a szülőket foglalkoztató nevelési téma közös feldolgozása a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. - A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a

szülői kompetenciaérzés megtartását. A helyes nevelési- gondozási módszerek megismerése és a kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Szervezett programok

Fontos, hogy olyan programokat szervezzünk, amibe bevonható a család. Ilyen az Adventi készülődés, nyitott nap a bölcsődében, a gyermeknap ünneplése, „Mazsola nap” és az óvodába elmenő gyermekek búcsúztatója a szülőkkel közösen, a család-bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében.

Beszoktatás (adaptáció)- szülővel történő folyamatos beszoktatás

A gyermek természetes környezete a család, amely a személyi és tárgyi környezet állandóságával a biztonságot nyújtja a számára.

Beszoktatás: a gyermek bölcsődei közösségbe való beilleszkedésének a segítése a családdal együttműködve.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás:

- Mégkíméli a gyermeket az anyától való elszakadás traumájától.
- Mégkönnyíti a gyermek alkalmazkodását az új környezethez. Segíti a gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődést.
- Segíti a gyermek egyéni igényeinek megfelelő nevelési és gondozási módszerek összehangolását.
- Mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl.: étkezési alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás a viselkedésben, az önállóság terén jelentkező esetleges változások).

A kisgyermeknevelő dokumentálja a beszoktatás menetét.

Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A személyi állandóság elvén nyugszik. A bölcsődei csoportokon belül megkülönböztetünk alcsoportokat, ahová egy kisgyermeknevelő és 6-7 gyermek tartozik. A saját kisgyermeknevelője szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő látja el.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, részletesen dokumentálja,- megfigyeléseket végez, és feljegyzéseket készít - amiről a szülőt is tájékoztatja.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát jogszabály határozza meg, amely a zsúfoltság elkerülése érdekében 12, maximum 14 főnél több nem lehet. A 48 férőhelyen 1 csoport 12 fővel, 3 csoport 14 fővel működik. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőknek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, és gyakrabban megbetegednek.

A csoportok kialakulásának alapelve:

- A kisgyermeknevelő és a társak állandósága
- A csoportszoba állandósága
- A felmenőrendszer (a gyermek a bölcsődei tartózkodás alatt ugyanabban a bölcsődei gyermekcsoportban van a saját kisgyermeknevelőjével, fejlettségének megfelelő tárgyi környezetben)

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek a kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósulását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül, az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, pihenés) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremti meg.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl.: a bölcsőde nyitása, zárása) is.

A jó napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermek otthoni napirendjének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

A gyermek napirendjéhez igazodjon a kisgyermeknevelők munkarendje és a kisegítő dolgozók napi tevékenysége.

„Gyermekeinket nem megvédeni kell az élet nehézségeitől, hanem alkalmassá kell tenni őket azok leküzdésére.” /Gieber Györgyi

III.4. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

Legfontosabbnak tartjuk a szülőkkel való meghitt, bizalomra épülő, bensőséges kapcsolat kialakítását. A Gyermekjóléti Szolgálattal, nevelési tanácsadóval, gyámhatósággal. Részt veszünk a napközbeni alapellátás jelzőrendszerében, hogy a gyermekek problémája (veszélyeztetés) minél hamarabb kiderüljön és minél tovább természetes környezetükben, vérszerinti családjukban maradhassanak, megfelelő segítség és ellátás mellett.

Tartalmas kapcsolatot alakítottunk ki a házi gyermekorvosokkal, védőnőkkel, óvodákkal, és a megyében működő gyámhivatallal. Jó minőségű kapcsolatot, kommunikációt alakítottunk ki a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal.

Szoros kapcsolatot tartunk fent a Regionális és Megyeszékhelyi Módszertani Bölcsődékkal. Igyekszünk a lehető legtöbb találkozással és módszertani megfigyelésekkel, információkkal, továbbképzésekkel a lehető legmodernebb irányelveket követve a legmegfelelőbbben ellátni feladatainkat, szolgáltatásainkat.

III.5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

- tanulás
- gondozás,
- játék,
- mozgás,
- mondóka, ének,
- vers, mese,
- alkotó tevékenységek,
- egyéb tevékenységek,
- egészséges életmód

Tanulás:

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulási folyamat minden olyan tapasztalatszerzés, információszerzés, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, gondolkodásban. A tanulási folyamat tevékenységbe ágyazottan történik. Minden iskolás jellegű tanítási folyamatot helytelenítünk. Általunk elfogadott tanulási formák: utánzás, spontán tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő – gyermek kapcsolatból fakadó

ismeretszerzés. A tanulási folyamat átszövi a kisgyermek egész életét, így bölcsődében tartózkodásának minden percét.

Gondozás

Bensőséges helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gyermek csecsemőkortól kezdődően aktívan részt vehet a gondozási helyzetekben, miközben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

Lényeges az elegendő idő biztosítása.

A kisgyermeknevelővel való kommunikáció érzelmi töltése kihat a gyermek személyiségének egészséges alakulására.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, elemi pszichés szükséglete. Segít a világ megismerésében, elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését.

Tudjuk, hogy elmélyült játékra csak az érzelmileg kiegyensúlyozott, szükségleteiben kielégített, önmagát biztonságban érző gyermek képes. A fenti feltételek meglétének biztosítása alapvető feladatunk. A játékeszközök folyamatos bővítéséről, pótlásáról gondoskodnunk kell. Kiemelten kezeljük a kisgyermeknevelő folyamatos támogató, megerősítő jelenlétének szerepét. Fontos szempontunk, hogy az érdeklődés felkeltésével a tevékenység belső készletéből fakadjon, és ne legyen kényszer.

A játék lehetőséget ad a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttjátás segít a szociális képességek pozitív alakulását.

Mozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki. Ezen korosztály mozgásigénye rendkívül nagy. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret.

A csoportszobák tértagolásával minden szobát megvizsgálunk a mozgáslehetőségek szempontjából is. A szobában is szükségesek a nagymozgásos játékok. Igyekszünk az udvar által kínált lehetőségeket is minél jobban kihasználni.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a csecsemőknek olyan játszóhelyet kell kialakítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre a mozgáshoz.

Az első három évben fokozatosan alakul ki a gyermekben az önmagáról való tudás. A testséma, majd az én-tudat kialakulását tudatos gondozónői tevékenységgel segítjük.

Célunk az udvari és a szobai mozgásfejlesztő játékok körének bővítése.

Mondóka, ének, anyanyelvi nevelés:

Az **anyanyelv** legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének, és az emberek közötti kommunikációnak, fejlesztésével a gondolkodás is fejlődik. Az első három évben az anyanyelv elsajátításának folyamatáról beszélhetünk, melyet a gondozónő tudatosan segíthet. Az anyanyelv elsajátítása ép beszélőkörnyezetben lehet csak sikeres, ezért fontosnak tartjuk, hogy továbbképzési programunkban is megfelelő szerepet kapjon a „szép” beszéd fontossága. Az anyanyelv elsajátításának segítése komplex nevelési folyamat és hatás eredménye, a bölcsődei nevelési folyamat egészében benne van. Meghatározó a felnőtt szerepe, úgy gondoljuk, hogy feladatunk közé tartozik ennek tudatosítása a szülőknél.

Mit teszünk az anyanyelvi nevelés területén:

- nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása alapfeltétel
- Már a legfiatalabb kortól beszéljünk a gyermekhez, beszédünkre várjunk választ
- megfelelő érzelmi légkör kialakításával a beszédöröm kialakítása, majd fenntartása
- fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink életkori, egyéni fejlettségükhöz mértten merjenek, tudjanak kérdezni, kérdéseikre fejlettségüknek megfelelő szinten kapjanak választ
- a beszédfejlődés bizonyos állomásaitól törekedjünk tudatosan a beszédértés, beszédaktivitás, artikulálás, szókincs fejlesztésére.

Ne javítsuk, javítassuk ebben a korban az esetleges ejtési, és beszédhibákat!

A gyermek fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, gyakran ősi forrásból származó mondóka, ének a legjobb közvetítője anyanyelvünknek. Felkeltik a gyermek érdeklődését, segítik a hagyományok megismerését, továbbélését. Személyes kapcsolatban, játékhelyzetben gyakoroljuk, így kelt örömmélményt, pozitív érzelmeket a gyermekben. Jó alapot biztosítunk a mondókázással, énekléssel a kisgyermek zenei fejlődésének.

A kisgyermeknevelő feladata:

- a csoportokban énekléssel, hangszer-ismeret esetén
- hangszerrel felkelteni a gyermek zenei érdeklődését.
- Spontán hangadásra, ritmikus mozgásra serkenteni a gyermeket.
- Érzelmi hatás, hangulat kiváltása,
- Élmény, ismeretnyújtás a zene, ének által.
-

Mit tehet a kisgyermeknevelő ennek érdekében:

- Felhasználjuk a néphagyomány kincseit, mert a szöveg és dallam a népköltészetben alkot tökéletes prozódiai egységet.
- A mondókákat és dalokat játékkal, mozgással kötjük össze.
- Elsődleges célunk nem a tanítás, hanem az utánzás, egyéni dallamkialakítás lehetőségének biztosítása.
- Szem előtt tartjuk, hogy még nem jellemző erre a korosztályra a szervezett, csoportos közös együtténeklés igénye.
- Hangulatteremtésre a kisgyermeknevelők bonyolultabb dallamú népdalokat, és műdalokat is előadhatnak, de ezeket nem ismételjük sokszor, mert nem célunk, hogy a gyermekek ezeket utánozzák.
- Törekszünk arra, hogy a gépzene ne vegye át a vezető szerepet az ének-zene terén. A gépzene nem versenyezhet a természetes énekhanggal, de jól kiegészítheti azt. Hangulatkeltésre használják kisgyermeknevelőink a csoportokban.
- Próbálkozunk hangot adó eszközök, ritmushangszerek készítésével, illetve vásároltunk is már gyermek hangszereket, amelyekkel a gyerekek is szívesen próbálkoznak.
- Továbbképzési terveinkben fontos szerepet szánunk a kisgyermeknevelő hangszerrel való ismerkedésének. Célunk, hogy a furulyával, metalofonnal, xilofonnal minél többen ismerkedjenek meg kisgyermeknevelőink közül.

Vers, mese:

Mindkettő nagy hatással van a kisgyermek személyiségének fejlődésére, ezen belül elsősorban értelmi, érzelmi, szociális fejlettségére. A vers a ritmusa, rímei vannak erős hatással a kisgyermekre. A mese elsősorban mondanivalót közvetít. A vers már korai életkortól kezdve közel kerül a gyermekhez a kisgyermeknevelő közvetítése által. A mesélés a közös képnézegetésből, mesekönyv nézegetésből nő ki. A képnézegetéstől a gyerekekről szóló hétköznapi meséken keresztül jutunk el az igazi meséhez, ami a mi korosztályunk számára elsősorban népmese, azon belül is az állatmesék, láncmesék, halmozó mesék közül választhatók. Műmesék, verses mesék közül a rövid cselekményű, egyszerűbb, nem elvont tartalmú mesék közül választunk. Egy kiválasztott mesét a gyermekek kérésére többször is elisméltünk, dramatizálva, bábozva is megjelenítjük a mese cselekményét, szereplőit.

A mesék, mondókák előadásához, a gyermek „megszólításához” használhatunk bábokat is:

- A bábot mindig a gyermek előtt húzzuk a kezünkre.
- Takarás, paraván nem szükséges.
- A hangunk természetes legyen, kissé fokozottabb hangsúlyozással emeljük ki a lényegét.
- Hagyjuk ismerkedni a gyermeket a bábbal.

Mese rögtönözésére, képekről beszélgetésre a leporellók, lapozó mesekönyvek választéka ad lehetőséget.

Alkotó tevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység, az önkifejezés, az alkotás, nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, az alkotókedv ébrentartásával, a gyermek alkotásának elismerésével, megőrzésével segítheti a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek

Ezen tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez kapcsolódnak. Kihaszználjuk az időjárás és az évszakok kínálta lehetőségeket.

Tavasszal az ébredő természetben rügyfakadás, virágok, bogarak, csigák, pillangók megfigyelése, csíráztatás, tavaszi ünnepekre készülődés.

Nyáron pancsolók használatával strandolás, vizezés, homokozók segítségével a homok sokféle használata, szabadban élés.

Ősszel termények, termések, színesedő falevelek gyűjtése, gyümölcsök kóstolása.

Télen ismerkedés a hóval, hóember készítése, hideg elleni védekezés, ünnepekre készülődés.

Az öröm forrása a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A tevékenykedés nem lehet feladat. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, mások igényeinek figyelembe vételét, az empátiát.

III.6. Gondozási műveletek, önállósodás, játéktevékenység során:

Gondozási műveletek folyamatában: viszonyfogalmakkal, elől- hátul, felül-alul, kicsi-nagy, hosszabb-rövidebb, egy pár cipő, mint szimmetrikus pár.

Terítés, étkezés: pl. elosztás egyenlő részekre, pohár, tányér, evőeszköz. Ki hiányzik, ki van jelen.

Játéktevékenységben is kihasználhatja a kisgyermeknevelő a lehetőségeket, helyzeteket, úgy, hogy ez ne legyen erőltetett. Az ismeretek nyújtását a gyermeki személyiség, a játéktevékenység tiszteletben tartásával végzik kisgyermeknevelőink. Fontos, hogy tudja eldönteni a kisgyermeknevelő, mikor kell a háttérbe vonulnia, és mikor igényli a felnőtt közreműködését játéktevékenysége során a gyermek. Reláció-párok helyes használatának elsajátítása mellett pl. formákkal becsléssel ismerkedés.

III.7.A fejlődés jellemzői bölcsődéskor végére

- Szeretnénk elérni, hogy sok területen örömmel, magabiztosan, önállóan, vagy kis segítséggel végezzék bölcsődés gyermekeink tevékenységeiket, étkezés, öltözködés, tisztálkodás terén.
- Szeretnénk elérni, hogy a kisgyermeknevelő társasága mellett egyre inkább megnő a társak jelentősége, az együttjátszás magasabb szintű formái jelennek meg a játéktevékenységben.
- Szeretnénk elérni, hogy a gyermek jól tájékozódjon csoportjában, a bölcsődei napirenden belül. Ismerje és elfogadja a csoport szokásrendjét, szabályait.
- Szeretnénk elérni, hogy környezete iránt érdeklődő, nyitott legyen. Szívesen részt vegyen újszerű, vagy már ismert tevékenységekben.
- Szeretnénk elérni, hogy bátran kommunikáljon, szókincs egyéni fejlettségéhez viszonyítottan gazdagodjon.
- Szeretnénk elérni, hogy a bölcsődés gyermekeink többsége szobatisztává váljon.

Céljaink elérésének érdekében a gyermekek érdekeit leginkább figyelembe vevő napirendet és vele összhangban levő kisgyermeknevelői munkarendet állítottunk össze.

A szakdolgozói tevékenységet a technikai dolgozók munkarendje egészíti ki.

IV. Alapellátáson túli a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek és családjaik számára nyújtható szolgáltatásunk az időszakos gyermekfelügyelet.

Játszócsoportok

Játszócsoportban szakképzett kisgyermeknevelő segítségével gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) együttes játéklehetősége biztosítható. A játszócsoport akkor működhet, ha a bölcsődei elhelyezési igények a városban biztosítottak.

Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

A szolgáltatás célja: alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet létrehozása, melynek segítségével a Sarkadon élő anyukák könnyebben tudnak majd visszatérni a munkaerőpiacra.

Azok az édesanyák vehetik igénybe a szolgáltatást:

akik részmunkaidőben dolgoznak,

akik munkát keresnek,

nyelvet tanulnak,

akik átképzésen, iskolarendszerű képzésben vesznek részt, és nem tudják kire bízni gyermekük felügyeletét.

kisgyermekes anyák, akik (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány- és szociális ágazati miniszteri rendeletek szabályzatában megfogalmazott rendelkezések alapján), nem vehetik igénybe a bölcsődei ellátást.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló módosított 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a (3) bekezdése alapján, ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsőde akár térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet működtethet. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható az e célra létrehozott játszócsoportban vagy a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy bölcsődei felvétel nélkül - a szülők igényeinek megfelelően - a gyermek néhány órát a kortársai között töltsön. A szolgáltatás hétköznapiokon, bölcsődei nyitvatartási időben kérhető. Az időszakos gyermekfelügyelet 250-Ft/óra térítési díjért vehető igénybe.

A szolgáltatás igénybevételének feltételei:

A szolgáltatást a gyermekek kizárólag orvosi igazolással vehetik igénybe. A szülő bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermek egészségügyi kiskönyvet. A szolgáltatásokat a 4 éves kor alatti gyermekeknek és szüleiknek kínáljuk. A szolgáltatást előzetes telefonos bejelentkezéssel lehet igénybe venni. A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára abban az esetben kérheti gyermeke időszakos felügyeletét, ha már néhány alkalommal fokozatosan szoktatta az új, bölcsődei környezethez.

Amit a szolgáltatás igénybevétele előtt tudni kell:

Az időszakos gyermekfelügyeletet csak egészséges gyerekek vehetik igénybe. A szolgáltatás óradíjas, minden megkezdett óra egész órának számít. Étkezést igény szerint külön díjazás ellenében biztosítunk. A szolgáltatási díj fizetése előre történik. A befizetésről az intézmény nyugtát/számlát állít ki. Ahhoz, hogy a munka megszervezése gördülékenyen menjen szükséges, hogy a szülő az igényét legkésőbb előző nap délig bejelentse. A férőhely korlátozott, ezért a jelentkezőket a bejelentkezés sorrendjében regisztráljuk. Csak bölcsődés korú, 20 hetestől – 4 éves korú gyermekek számára vehető igénybe.

Váratlan betegség/baleset esetén a szülőt (illetve a szülő által megjelölt személyt) telefonon azonnal értesítjük, ha szükséges orvosi ellátást biztosítunk! A gyermek ruháinak tárolására jellel ellátott kasszékra szolgál, kérjük a váltóruha, cipő használatát!

A gyermekek magukkal hozhatják az otthoni kedvenc játékaikat, de a játék épségéért felelősséget nem vállalunk!

A bölcsődébe az enni-innivaló behozatala tilos! Ha a bejelentést követően a szolgáltatást mégsem igényelnék, kérjük jelezni!

V. A bölcsődei felvétellel, a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos dokumentáció

Bölcsődei egészségügyi törzslap:

Minden felvételt nyer gyermekről a saját kisgyermeknevelője vezeti folyamatosan. A „gondozónői” bejegyzéseknek tükrözniük kell a gyermek mindenirányú fejlődését.

A bejegyzések szempontjai:

- A gyermek érzelmi állapota
- A szülőkhöz, társakhoz, kisgyermeknevelőjéhez fűződő viszonya
- Gondozási műveletek alatti viselkedése
- Önállóságának fejlődése

- Játéktevékenysége
- Mozgás- és értelmi fejlődése

Üzenőfüzet:

Összekötő kapocs a szülő és a kisgyermeknevelő között. Tájékoztatjuk a szülőket gyermekük bölcsődei életéről, a gyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődéséről.

Csoportnapló:

A naponkénti, gyermekenkénti bejegyzések segítik a havonkénti, negyedévenkénti összefoglalók készítését.

A dokumentációkban leírtak a gyermeket nem minősíthetik.

VI.1. A személyes gondoskodás végző személyek jogainak védelme

1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 15. §. alapján:

(6) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat – a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben – megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

(7) A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott

a)nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó, csecsemő- és gyermekgondozó, helyettes szülő vagy nevelőszülő, családgondozó, utógondozó, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt közvetlen gondozása, családgondozása és utógondozása során,

b)nevelőszülői tanácsadó, gyám, gyámi tanácsadó a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőnek ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

(8) A gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörben, valamint önkéntes jogviszonyban nem foglalkoztatható az a személy, akivel szemben a 11/A. § (8) bekezdésben meghatározott kizáró okok valamelyike fennáll, vagy aki e törvényben meghatározott igazolási kötelezettségének ismételt szabályszerű felhívásra sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye.

(9) Gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben történő foglalkoztatás esetén a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 41. § (2) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

A bölcsőde munkatársa köteles:

- tevékenységét a hatályos jogszabályok és szakmai szabályok szerint végezni,
- tiszteletben tartani az ellátott személyiségét, méltóságát, jogait és önrendelkezését,
- figyelembe venni egyéni igényeit és szükségleteit, aktuális állapotát, életkorát, képességeit és készségeit,
- az adatvédelmi szabályokon túl is biztosítani a titoktartást és az információk felelős kezelését,
- munkáját a gyermekek, hozzátartozóik valamint munkatársaik személyiségének tiszteletben tartásával végezni.

A munkatársak számára a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény határozza meg.

VI.2. Az ellátást igénybevevők érdekképviselete

Az ellátottak érdekei védelmében a szülőnek joga van panasszal élnie, az intézmény szakmai vezetője bölcsődénk esetében az intézményvezető felé, amennyiben a probléma nem kerül megoldásra, jelezheti a fenntartónak, és kérheti az „Érdekképviseleti fórum” általi probléma megoldását. Amennyiben nem járul sikerrel az ellátott érdekei védelmére, ebben az esetben a szülő a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. Intézményünkben a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény 35-36 § alapján megalakításra került az Érdek képviseleti Fórum, melynek működését „Működési Szabályzata” szabályozza.

VII. Továbbképzés

Minden évben részt veszünk szakmai továbbképzéseken és fórumokon. Irányadó a kreditpont megszerzése.

„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen
Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő
Őrizd szüleid egészségét,
Mert a múlton épül fel a jelen és a jövő”

Melléklet 1

FELVÉTELI KÉRELEM

Alulírott szülő / törvényes képviselő kérem gyermekem bölcsődei felvételét a Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéjébe..... időponttól kezdődően.

Gyermek neve:.....

Születési hely:.....

Születési idő:.....

Anyja leánykori neve:.....

Lakcím:.....

Gyermekem felvételét a következő indokkal kérem: (kérem, karikázza be a megfelelő betűt):

- a. Munkavégzés, tanulmányok folytatása
- b. Szülő betegsége
- c. Gyermek fejlődése érdekében
- d. Egyedülálló szülő három vagy több kiskorú eltartása
- e. Szociális helyzet
- f. Egyéb

Telefonszáma:.....

Házi gyermekorvos neve:.....

Dátum:.....

.....
szülő / törvényes képviselő aláírása

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a kedves Szülőt,
név:.....,
hogy .....nevű gyermekük,
aki született:.....,
lakik:.....,
felvételt nyert Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéjébe (Sarkad, Kossuth u.
15. szám)

Beszoktatás kezdésének időpontja:.....

Kérem a felvétellel kapcsolatban keresse fel a házi gyermekorvosát, védőnői
szolgálatot, valamint az intézményvezetőt.

Sarkad, 20.... .....hónap, ...nap.

Czégény Andrásné
intézményvezető

Értesítést kap: 1. A szülő
2. Elhelyezésre kerül a gyermekegészségügyi törzslapban

Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje

5720 Sarkad, Kossuth u. 15. Telefon/fax: 06 66 375641

E-mail: isz.bolcsode@upcmail.hu

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a kedves bölcsődei ellátást kérelmező Szülőt,
név:.....,
hogy ..... nevű gyermeke,
aki született:.....
lakik:.....
nem nyert felvételt Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéjébe.

Indoklás:

.....
.....

Sarkad, 20... ..... hónap ..... nap.

Czégény Andrásné
intézményvezető

Értesítést kap: 1. A szülő
                                 2. Elhelyezésre kerül az intézmény irattárában

Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje

5720 Sarkad, Kossuth u. 15. Telefon/fax: 06 66 375 641

E-mail: isz.bolcsode@upcmail.hu

Nyilatkozat

Alulírott.....

(cím:.....)

nyilatkozom, hogy tájékoztatást kaptam a gyermekem

(név:....., születési hely és

idő:....., cím:.....

.....) bölcsődei ellátásával kapcsolatban,

annak megkezdésekor a következőkről:

- a bölcsődei ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- a gyermekemre és személyemre vonatkozó az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjogom gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjról.

A tájékoztatást tudomásul veszem.

Az intézményi nyilvántartáshoz adatokat szolgáltatok illetve a jogosultsági feltételekben, valamint az egyéb adatokban történő változásokról az intézményvezetőt tájékoztatom.

Sarkad, 200.....

.....
Szülő/gondviselő aláírása

Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje

5720 Sarkad, Kossuth u. 15. Telefon/fax: 06 66 375641

E-mail: isz.bolcsode@upcmail.hu

MEGÁLLAPODÁS

Gyermekek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez

A megállapodást kötő felek:

mely létrejött Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje (5720 Sarkad, Kossuth u. 15 szám) és

..... törvényes képviselő / szülő –a továbbiakban ellátást kérelmező- között a mai napon .....nevű (születési hely, idő:....., anyja neve:....., lakcíme:.....) gyermekére nézve a bölcsődei ellátásáról a mai napon.

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:.....

A bölcsődébe a gyermek 20 hetes kortól 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31-ig gondozható.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az Önkormányzat által meghatározott mindenkori térítési díjat a bölcsődében havonként befizeti a meghatározott időponton.

A térítési díj fizetésére kötelezett személy neve és lakcíme:

.....
.....

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozás-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-e vagy korai fejlesztés illetve fejlesztő felkészítés esetén 6. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozás-nevelési év végéhez érés után,
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kérte.

Az ellátást kérelmező tudomásul veszi, hogy:

- a bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt, - az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat,
- az ellátást igénybevevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzat Népjóléti osztályához fordulhat.

E megállapodás szövegezésének alapja:

- Az 1997. évi XXXI. Tv. „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról”
- A 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet „a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről”
- 1993. évi LXXIX tv. „a közoktatásról”

A megállapodás előzménye:

- **Kérelmező** a bölcsőde intézményvezetőjének jelezte a felvételre irányuló szándékát,
- **Az intézmény vezetője** tájékoztatást adott az ellátás tartalmáról és feltételeiről, a házirendről, a Bölcsőde által vezetett nyilvántartásokról, a fizetendő térítési díj mértékéről, térítési díj kedvezmény lehetőségeiről.

Sarkad 20.....év. ....hónap, ...nap

.....

Szülő

.....

intézményvezető

Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje

5720 Sarkad, Kossuth u. 15. Telefon/fax: 06 66 375641

E-mail: isz.bolcsode@upcmail.hu

Gyermek neve:.....

Születési hely, idő:.....

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

Az Önkormányzattól „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény”-ben részesülök.

(Kérem, húzza alá a megfelelő!)   IGEN   NEM

(Ha igen, kérem hozza magával a határozatot!)

Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján igényel –e gyermeke korai fejlesztést, vagy fejlesztő felkészítést?

(Kérem, húzza alá a megfelelő!)   IGEN   NEM

(Ha igen, kérem hozza magával a szakvéleményt!)

Szenved –e gyermeke valamilyen tartós betegségben?

(Kérem húzza alá a megfelelő!)   IGEN   NEM

(Ha igen, kérem hozza magával az igazolást!)

Saját háztartásban eltartott gyermekeim száma:.....fő

Saját háztartásban eltartott 18 éven aluli gyermekek száma.....fő

Sarkad, 20... ..hónap.....nap

.....
Szülő/törvényes képviselő

Sarkad Város Önkormányzat Bölcsődéje

5720 Sarkad, Kossuth u. 15. Telefon/fax: 06 66 375641

E-mail: isz.bolcsode@upcmail.hu

Nyilatkozat

Alulírott.....(cím:.....

.....) nyilatkozom, hogy

Gyermekemről (név: ..... születési hely és

Idő : ..... cím: .....

.....) a bölcsődében készült videók és fotók

Sarkad város honlapján, a Sarkad Város című újságban és a városi televízióban

való megjelenéséhez

hozzá járulok

nem járulok hozzá

(Kérem, a megfelelőt aláhúzni szíveskedjen)

Sarkad, 20.....

.....
Szülő/gondviselő aláírása